

Akinek különleges orgánumát nem feledjük

Tíz éve halt meg Bánffy György színművész

Vannak olyan színészek, akik bár temérdek emlékezetes alakítást nyújtottak, mégis ha előkerül a nevük, a hangjuk jut először az ember eszébe. Ilyen Bánffy György is, akinek nagyon jellegzetes, nagyon egyedi és különleges orgánuma volt, és ha hangsúlyozni akart valamit, akkor elnyújtottan mondta, azt pedig végképp nem lehet feledni. A fiatalabb nemzedék mesék narrátoraként őrzi emlékezetében hangját, de például ahogy Márai Sándor Halotti beszéd című versét mondta, az is feledhetetlen.

Csejk Miklós

Tíz éve hunyt el életének 84. évében Bánffy György Kossuth- és Jászai Mari-díjas színész, a József Attila Színház művésze. – Ha az Isten kegyes lesz hozzám, akkor a halálom is úgy következik be, hogy nem ágyban, párnák közt, hanem a csatamezőn, azaz a színházi életben ér majd el a vég – mondta korábban egy interjúban, de ez nem adott meg neki.

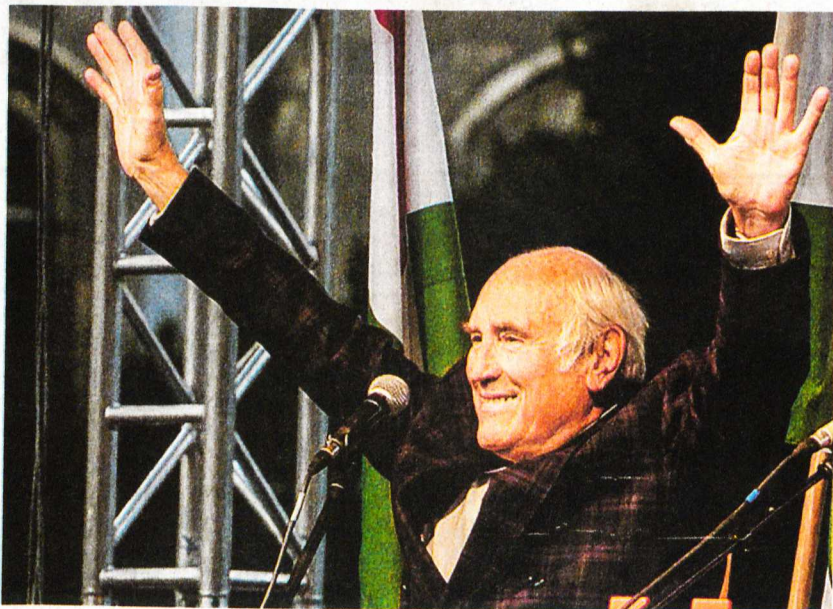
A vármegye főjegyzőjének fiaként 14 éves koráig Egerben lakott. Kedvenc gyermekkori játszótere a vármegyeház udvara volt. Elemi iskoláit a Lyceumban végezte, majd 1937–41 között az Egri Ciszterci Gimnázium diákja volt. Érettségi vizsgáját már a budapesti Érseki Katolikus Gimnáziumban tette le. 1953-ban diplomázott a Színház és Filmművészeti Főiskolán, pályafutását a Filmgyártó Vállalatnál kezdte, majd három évig a budapesti Nemzeti Színházban, később hat éven keresztül a Fővárosi Operett Színházban játszott, amit a pécsi Nemzeti Színház tagsága követett. Hűséges típus volt, csaknem négy évtizeden át, 1971-től a József Attila Színház tagja volt. Sok száz színdarabban, több mint ötven játékfilmben nyújtott emlékezetes alakítást. Szí-

neszek generációit oktatta a szép kiejtésre, a Zeneakadémia beszédtanáraként is dolgozott, a magyar nyelv szerelmeseként pedig sok magyar verset tett közkedveltté.

Szerepelt a Magasiskola (1970), a Tűzoltó utca 25. (1973), a 141 perc a Befejzetlen mondatból (1974), vagy Az ötödik pecsét (1976) című filmekben. Bár Hunyadi-Buzás Györgyként született 1927-ben, meg kellett változtat-

nia a nevét, mert a szakszervezeti szabályzat 1945 környékén még megtiltotta, hogy a színészek történelmi neveket viseljenek. Abban, hogy a színész sem állt messze tőle, nem kis része volt annak, hogy édesanyja, Pápai Klára ismert és ünnepeelt színésznő volt, egyik legemlékezetesebb alakításában Zsuzsannát játszotta, Jávor Pál (a filmben János, a halász) feleségét a Valamit visz a víz című alkotásban.

Országgyűlési képviselőnek választották 1985–1994-ig, 1990 és 1994 között az MDF frakciójának tagja volt. 1989-ben az MDF nevében Bánffy szólította fel az Országgyűlést, hogy oszlassa fel önmagát, hogy ezáltal új választásokat lehessen kiírni. Már tíz esztendeje csak felvételről idézhetjük meg jellegzetes orgánumát.

Színészként és politikusként egyaránt szolgálta hazáját

Fotó: MTI/Szigetváry Zsolt